

DATUM	8-6-2021
REGISTRATIENUMMER	8226BDEF
AAN	Statenleden van de commissie Omgevingsvisie
VAN	Gedeputeerde Van Essen namens Gedeputeerde Staten
ONDERWERP	Toelichting instrument programma's als basis voor rolverdeling GS en PS

Inleiding

De Omgevingswet, die per 1 juli 2022 in werking zal treden, kent verschillende kerninstrumenten. Recent hebben uw Staten de Omgevingsvisie vastgesteld en de eerste Omgevingsverordening onder de Omgevingswet ligt vanaf 1 juni 2021 ter inzage. Beide zijn kerninstrumenten. Een ander kerninstrument voor de provincie is het instrument programma. Hierin kunnen overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) beleid en maatregelen opstellen om de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving zoals opgenomen in de Omgevingsvisie te bereiken. Het programma is onder de Omgevingswet een verzamelnaam voor beleidsdocumenten, plannen, agenda's e.d. Veel documenten die de provincie beschikbaar heeft, kunnen dus een programma zijn of worden, al dan niet na actualisatie. Het onderstaande schema uit de Omgevingsvisie geeft de samenhang weer.

Tijdens de Statenvergadering van 10 maart 2021 heb ik u toegezegd om in gezamenlijkheid met uw Staten te bespreken en vast te stellen op welke wijze uw Staten worden betrokken bij de programma's zodat u uw kaderstellende en monitorende rol binnen de kaders van de Omgevingswet optimaal in kan vullen. Uw Staten hebben dit bestendigd middels het aanvaarden van motie 27, 'Motie Positie PS', waarin u verzoekt de Staten op een bij de programma's passende wijze in staat te stellen inbreng te leveren op programma's onder de Omgevingsvisie. Voor deze werkwijze met het totaal van de programma's ter uitvoering van de Omgevingsvisie zal op basis van de bespreking in de commissie Omgevingsvisie van 16 juni a.s. een statenvoorstel worden opgesteld. Het is daarbij belangrijk goede afspraken te maken over de situatie als kaderstelling op de een of andere manier aan de orde is (die rol ligt vanzelfsprekend altijd bij uw Staten), maar ook over betrokkenheid van uw Staten bij door GS vast te stellen programma's binnen de reeds door u vastgestelde kaders. We gaan hierover in de komende commissie Omgevingsvisie van gedachten wisselen. Het doel van de bijeenkomst is om in een open gesprek de werkwijze en rolverdeling tussen GS en PS te verkennen. Dit memo kan gezien worden als basis voor dit gesprek. Het bevat informatie uit de Omgevingswet en de Omgevingsvisie en informatie over de eerste stappen die in dit kader gezet worden en een voorstel hoe dit verder vormgegeven kan worden.

Vragen ten behoeve van uw bespreking:

1. Zijn er vragen op hoofdlijnen over het gehele memo?
2. Wat vindt u van de voorgestelde procedure onder 'betrokkenheid PS bij programma's'?
3. Komen PS en GS beide goed in hun rol door deze procedure te volgen?
4. Welke suggesties of aandachtspunten wilt u meegeven voor de verdere uitwerking?

Dit memo bevat de volgende onderdelen:

Kenmerken van programma's	2
Programma's in de beleidscyclus	3
Programma's en Omgevingsvisie en -verordening.....	3
Inhoud van programma's.....	3
Vaststellen van programma's	4
Verplichtingen voor Omgevingswetprogramma's	4
Nadere kaderstelling door PS voor programma's.....	5
Soorten programma's.....	6
Betrokkenheid van PS bij programma's	6
Overzicht van programma's.....	7
Verdere betrokkenheid van PS.....	7
Projectbesluit	8
Bijlage 1: Stappenschema bij start / herziening programma in fysieke leefomgeving	9
Bijlage 2: Bestaande en op te stellen programma's / projecten, 1 ^e beeld.....	10

Kenmerken van programma's

Uit de Omgevingswet volgt dat het beleid en de maatregelen in een programma moeten zien op een of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat het programma een sectoraal, gebiedsgericht of themagericht karakter kan hebben en verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving kan bevatten. Hierdoor kunnen aspecten zoals bodem, grond, geluid en natuur zowel gebiedsgericht, sectoraal of themagericht in een programma komen. Ook kan een programma een combinatie van bijvoorbeeld themagericht en gebiedsgericht zijn. Het programma is daarmee niet per definitie een integraal instrument. Wel is het vanzelfsprekend nodig om ook een thematisch of gebiedsgericht programma af te stemmen op andere provinciale programma's.

Programma's en de Omgevingsvisie

Het programma kan, net zoals de omgevingsvisie, een instrument voor beleidsontwikkeling zijn. De omgevingsvisie is echter één integraal, samenhangend strategisch plan over de fysieke leefomgeving. Het bevat de lange termijn visie op de provincie en de hoofdlijnen van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Het programma kan worden gezien als een concrete uitwerking van een onderdeel van de omgevingsvisie, binnen de kaders van de Omgevingsvisie, door het in het programma geformuleerde beleid en de opgenomen maatregelen. Programma's dienen er toe om uitwerking en uitvoering te geven aan de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie is zelfbindend en uitwerking hieraan geven is dus nodig, om te voorkomen dat de visie een dode letter is.

Vier typen programma's uit de Omgevingswet

Een programma onder de Omgevingswet is een flexibel inzetbaar instrument. Een programma bevat dus de uitwerking van het te voeren beleid, maatregelen om te voldoen aan een omgevingswaarde (die hebben we op dit moment niet in de provincie Utrecht) of maatregelen om te voldoen aan andere doelstelling voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet onderscheidt vier typen programma's:

- Onverplichte programma's (eigen initiatief en behoefte, voor Utrecht betreft dit de meeste programma's);
- Verplichte programma's volgend uit Europese regelgeving (regionaal waterprogramma, actieplan geluid, beheerplannen Natura 2000-gebieden);
- Verplichte programma's bij dreigende overschrijding van omgevingswaarden (die hebben we nu niet);
- Programma's met een programmatische aanpak (maken we vooralsnog geen gebruik van).
(Een programma met programmatische aanpak is een bijzonder type programma. Dit is voor decentrale overheden een nieuw instrument. Het bepaalt de gebruikruimte of creëert ontwikkelingsruimte. Dat gebeurt via samenhangende activiteiten en maatregelen in een gebied waar omgevingswaarden of andere

doelstellingen voor de fysieke leefomgeving onder druk staan. Voorbeeld is de PAS, het Programma Aanpak Stikstof, waarin natuurmaatregelen en stikstofruimte in samenhang met elkaar gebracht werden.)

Programma's in de beleidscyclus

Het programma is een flexibel instrument dat toepasbaar is in verschillende fasen van de beleidscyclus.

De beleidscyclus kent 4 fasen:

1. beleidsontwikkeling
2. beleidsdoorwerking
3. uitvoering
4. terugkoppeling

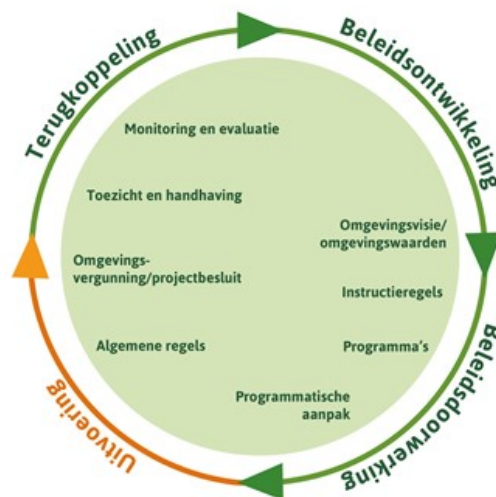
In fasen 2 en 3 kan het programma toegepast worden.

Ad 2: In de fase beleidsdoor- of uitwerking:

uitwerking van de omgevingsvisie voor een bepaald beleidsthema / vormgeven aan doelstellingen voor de fysieke leefomgeving zoals opgenomen in de visie. Dit zien GS als Omgevingswetprogramma's.

Ad 3: In de fase uitvoering:

thematisch / gebiedsgericht vormgeven aan ontwikkelingen, aan omgaan met ontwikkelingsruimte en aan uitvoeringsactiviteiten. Dit zien GS als uitvoerings- en samenwerkingsprogramma's

Bron : <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>

Programma's en Omgevingsvisie en -verordening

In de Omgevingsvisie is opgenomen dat de provincie Utrecht streeft naar een samenhangend pakket van visie, verordening en programma's. Hiermee zorgt de provincie voor herkenbaarheid en voorspelbaarheid. De figuur op pagina 1 van dit memo geeft dit weer. De visie en de verordening bieden het kader voor een programma. Dit betekent dat de ambities uit de visie uitgewerkt worden in het programma en dat de regels uit de verordening het programma kunnen ondersteunen. De digitale objecten uit visie en verordening, ofwel de objecten op de kaart behorende bij visie en verordening, vormen de basis voor de digitalisering van het programma en de kaart bij het programma. Wel kunnen daarbij de objecten op de kaart verder uitgewerkt worden in deelobjecten.

Transparant Omgevingsbeleid

Door te groeien naar een samenhangend pakket voldoen we ook aan één van de doelen van de Omgevingswet, te weten dat overheden transparanter zijn in hun beleid en regelgeving. Daarmee wordt het handelen van overheden voorspelbaarder voor de buitenwereld en kunnen maatschappelijke kosten van de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving worden verminderd. Dit betekent dat het streven is om te komen tot eenduidige, samenhangende en vindbare programma's die een duidelijke relatie hebben met de Omgevingsvisie (en verordening). Dit zorgt voor een samenhangende en integrale ontwikkeling en uitvoering van de omgevingsvisie.

Inhoud van programma's

De programma's worden primair langs de zeven samenhangende thema's uit de Omgevingsvisie opgebouwd. In de Omgevingsvisie is daarbij aangegeven, dat brede onderwerpen in elk programma gaan landen. Het gaat in ieder geval om innovatie, gezondheid, veiligheid, sociale aspecten, natuurinclusief ontwikkelen, circulariteit en klimaatbestendigheid. Dit is in de figuur hierboven aangegeven via de 'gezonde en veilige leefomgeving'. Overigens zal waarschijnlijk niet elk verbindend thema van toepassing zijn voor elk programma. In de Omgevingsvisie is de volgende verbeelding opgenomen van de zeven thema's en de samenhang ertussen.

Wettelijke relatie Omgevingsvisie en programma's

Er is geen juridische koppeling in de Omgevingswet gemaakt tussen de omgevingsvisie en het programma. Dit houdt in dat in het geval dat een programma of via het programma de kaders uit de Omgevingsvisie, worden gewijzigd, de Omgevingsvisie niet aangepast hoeft te worden. Het meest actuele kader is leidend. Wel is het van belang dat de omgevingsvisie en programma's actueel en op elkaar afgestemd blijven, waardoor zij hun functie goed kunnen blijven vervullen. De eventuele aanvullende kaderstelling zal dus periodiek in de Omgevingsvisie verwerkt worden. De Omgevingsvisie geeft in hoofdstuk 6 daarvoor een periode van eens in de vier jaar aan.

Vaststellen van programma's

De Omgevingswet geeft het College van Gedeputeerde Staten de verantwoordelijkheid tot het vaststellen van programma's. Reden is dat ze bij de uitwerking en doorwerking van beleidsdoelen uit de Omgevingsvisie een belangrijke rol vervullen en de nadruk ligt op het bereiken van het doel binnen een beheersbare termijn voor een aspect van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Ze worden dus opgesteld en vastgesteld binnen de kaders die uw Staten in de Omgevingsvisie vastgesteld hebben. Daarmee verschuiven op onderdelen de verantwoordelijkheden zoals die nu belegd zijn. Dit vloeit voort uit het bouwwerk van de Omgevingswet.

Omgevingsvisie en maatschappelijke ontwikkelingen

Uw Staten zijn voornemens de Omgevingsvisie iedere vier jaar waar nodig te herzien. Maar gedurende die vier jaar kunnen de maatschappelijke opgaven veranderen en zijn ook de omstandigheden waaronder uw Staten de werkzaamheden verrichten aan verandering onderhevig. Zo kunnen de opgaven complexer worden, kunnen maatschappelijke verwachtingen veranderen of ontvangt u nieuwe informatie die kan leiden tot de behoefte om meer kaders aan ons mee te geven. In die gevallen is er extra kaderstelling door uw Staten nodig, voorafgaand aan het door GS opstellen en vaststellen van een programma. Het gaat dan met name om nieuwe onderwerpen, of het bijstellen van kaders, niet om het specifieker maken van kaders. Zoals hiervoor is aangegeven, is er geen juridische koppeling in de Omgevingswet gemaakt tussen de omgevingsvisie en het programma. Bij deze extra kaderstelling is het dus niet nodig de Omgevingsvisie aan te passen. Hiervoor kan een apart kaderstellend besluit genomen worden wat later verwerkt wordt in de Omgevingsvisie bij de voorgenomen vierjaarlijkse aanpassing. In de tussentijd moeten de zelfbindende besluiten, Omgevingsvisie en kaderstelling, in samenhang worden gezien.

Verplichtingen voor Omgevingswetprogramma's

De wet geeft, naast vaststelling door GS, nog enkele andere verplichtingen mee aan programma's, waaronder een openbare voorbereidingsprocedure inclusief tervisielegging, monitoring en verantwoording van de participatie. Alleen als aan al deze voorwaarden wordt voldaan, is het een programma in de zin van de Omgevingswet. Onder 'werkwijze met en overzicht van programma's' is een voorstel opgenomen voor hoe

hiermee in de provincie Utrecht omgegaan zou kunnen worden. Als provincie vinden we het daarnaast belangrijk dat de programma's herkenbaar verbonden zijn met de Omgevingsvisie, zodat ze digitaal raadpleegbaar zijn, net als de Omgevingsvisie en -verordening en zodat er echt een samenhangend pakket ontstaat. Tenslotte kunnen programma's m.e.r.-plichtig zijn. Deze elementen worden hierna kort toegelicht.

Procedure: De algemene, of uniforme openbare voorbereidingsprocedure is in de Algemene wet bestuursrecht opgenomen. Deze procedure bevat een aantal verplichtingen, te weten het ter inzage leggen van een ontwerp en aan iedereen de mogelijkheid bieden om zienswijzen in te dienen alvorens er een besluit wordt genomen. Omdat een programma een zelfbindend karakter kent, staat er geen beroep open tegen het besluit tot vaststelling.

Monitoring: Monitoring is belangrijk, omdat daarmee bepaald kan worden of de ambities en doelen van de programma's, en daarmee de ambities uit de Omgevingsvisie, kunnen worden bereikt. Als dit niet het geval is, dan kan in het programma's bijgestuurd worden om tot beter doelbereik te komen. Monitoring is dus belangrijk tijdens het gehele uitvoeringsproces van het programma.

Participatie: De Omgevingswet geeft aan dat overheden moeten beschrijven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij het proces zijn betrokken en wat de resultaten hiervan zijn. Redenen hiervoor zijn, dat bij een vroegtijdige participatie alternatieven bespreekbaar zijn, het meer steun kan opleveren voor een beslissing en het bijdraagt aan de kwaliteit van de besluitvorming. Participatie kan bijvoorbeeld vormgeven worden door stakeholdersbijeenkomsten te organiseren, digitaal een community op te bouwen of inloopsprekuren te organiseren.

Digitaal: Voor programma's bestaat de mogelijkheid om deze op te stellen volgens de standaarden van de Omgevingswet, zodat ze in digitale vorm gepubliceerd worden in het provinciaal blad en in het Omgevingsloket. Dit maakt de programma's beter raadpleegbaar en transparant. Voor de Omgevingsvisie en omgevingsverordening is deze werkwijze verplicht. Door deze werkwijze ook te volgen voor programma's is de samenhang met de Omgevingsvisie en omgevingsverordening makkelijker duidelijk te maken.

Samenhang: Voor het verbinden van een programma aan de Omgevingsvisie biedt de Omgevingsvisie verschillende handvatten, te weten de zeven thema's, de provinciale belangen en de provinciale rollen. Voor het samenhangend pakket is ook het duiden van de relatie met de Omgevingsverordening van belang. Daarnaast is het nodig om te weten hoe het programma samenhangt met andere programma's. Tenslotte gaan we werken aan een herkenbare opbouw en structuur, zodat de samenhang nog duidelijker wordt. Dit is een groeimodel, wat in de loop der tijd steeds verder vorm zal krijgen, onder andere via actualisatie van huidige programma's.

M.e.r.-plicht: Voor de Omgevingsvisie is een milieueffectrapport opgesteld. Programma's onder de Omgevingswet kunnen ook m.e.r. plichtig zijn op grond van Omgevingsbesluit, of als op voorhand niet uitgesloten kan worden dat door keuzes in het programma significante effecten op Natura2000- gebieden zijn. Het milieueffectrapport van de Omgevingsvisie kan voldoende zijn, maar een programma kan ook om nadere uitwerking vragen.

Nadere kaderstelling door PS voor programma's

De vraag of de kaderstelling in de Omgevingsvisie voldoende is, is het makkelijkst te voeren aan de hand van de concrete inhoud bij de totstandkoming van de programma's. Bij het starten van een proces voor het opstellen of omzetten van een programma zal hiervoor dus voldoende aandacht moeten zijn. Bij de eerste programma's die we opstellen oefenen we hier al mee. Zie bijlage 1 voor een stappenschema hiervoor.

Een voorbeeld van deze nadere kaderstelling is het Programma Recreatie en Toerisme. Uw Staten hebben aangegeven dat u behoefte heeft aan nadere kaderstelling richting GS ten opzichte van de Omgevingsvisie en de Programmabegroting, ten behoeve van het door GS opstellen en vaststellen van dit programma. Hiervoor is een apart proces ingericht. Hierna is een voorstel opgenomen om dit aparte proces meer te stroomlijnen.

Ook bij het Regionaal Programmeren Wonen & Werken heeft u al uw kaderstellende rol invulling gegeven. U heeft een kader voor dat programma vastgesteld waarvoor ook afgesproken is dat dit regelmatig herzien kan worden. Hiervoor vindt ook monitoring en evaluatie plaats. Binnen de door u vastgestelde kaders worden

gesprekken met de regio's gevoerd en wordt het provinciale programma wonen en werken opgesteld. GS stellen daar een ontwerp voor vast wat ze ter visie leggen. Uiteraard wordt dat ontwerp ook met uw Staten gedeeld om daar een goed gesprek over te kunnen hebben. Hiermee halen GS uw reacties op, die zij kunnen betrekken bij het definitieve programma. GS stellen het provinciale programma uiteindelijk vast.

Soorten programma's

Alle programma's op éénzelfde wijze oppakken zorgt voor eenheid. Het voorstel is dan ook om verplichte en onverplichte programma's op dezelfde manier op te pakken. De verplichtingen uit de wet vragen ook veel van het proces van opstellen van de programma's, met name voor wat betreft de procedure en de digitale aspecten. Het voorstel is om de uitgebreide procedure vooral te hanteren voor programma's waarin het beleid uit de Omgevingsvisie verder uitgewerkt wordt. Deze programma's worden de Omgevingswetprogramma's die voldoen aan alle vereisten uit de wet. Het voorstel is om de overige programma's hieraan te verbinden en daarvoor een lichtere procedure te volgen, zonder terinzagelegging. Als het beleid in de Omgevingsvisie dusdanig is uitgewerkt, dat een uitvoeringsprogramma hieraan direct verbonden kan worden, dan kan ook deze procedure gevolgd worden zonder een Omgevingswetprogramma tussen visie en uitvoeringsprogramma. De programma's waarin afspraken worden gemaakt over aantallen, zoals het Programma Wonen en Werken, worden ook gezien als een Omgevingswetprogramma. Deze zullen dus aan alle vereisten voldoen, inclusief terinzagelegging. Vanuit de wet, kan het voorkomen, dat een programma wat wij in deze systematiek als een uitvoeringsprogramma zouden zien, toch aan alle vereisten gaat voldoen, inclusief terinzagelegging. Dit geldt bijvoorbeeld voor de beheerplannen voor Natura 2000-gebieden. Programma's die niet ter inzage zijn gelegd, zijn geen programma's onder de Omgevingswet, maar wel onder de Omgevingsvisie. In bijlage 2 is via voorbeelden aangegeven hoe dit er uit ziet.

Er is nog een andere categorie programma's, te weten uitvoeringsprogramma's die samen met andere partijen opgesteld worden. We noemen deze samenwerkingsprogramma's. Hierin maken we als provincie met andere partijen, zoals andere overheden, een programma wat ook alle partijen vaststellen of aannemen. Voorbeelden hiervan zijn de Regionale Energiestrategie (RES), de Regionale Veenweiden Strategie (RVS) en het programma U Ned. Deze volgen vaak een eigen totstandkomings- en vaststellingstraject, ingegeven voor de samenwerking en de reden van die samenwerking, zoals voor de RES en RVS het klimaatakkoord. Hierdoor passen deze programma's niet volledig in de werkwijze zoals opgenomen in dit memo. Ze zorgen wel voor uitvoering van de ambities uit de Omgevingsvisie, dus het is wel van belang om ook deze programma's in beeld te hebben. Het zijn geen programma's onder de Omgevingswet, maar wel onder de Omgevingsvisie.

Betrokkenheid van PS bij programma's

Dat GS de verantwoordelijkheid krijgen om programma's vast te stellen, betekent dat er extra aandacht nodig is voor een goede betrokkenheid van PS bij deze programma's. De programma's dragen immers zorg voor het uitvoeren van de door PS vastgestelde, kaderstellende hoofdlijnen van beleid. Hiervoor zijn verschillende opties in beeld die gezamenlijk tot een brede betrokkenheid van PS leiden. Hierna worden deze weergegeven.

Start van een programma: GS stellen voor om bij aanvang van het opstellen of herzien van een programma een startgesprek te voeren op basis van een verkenning in een statenbrief. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld een schets van de reikwijdte en thema's van een programma, eventueel uitgevoerde onderzoeken of verkennende trajecten, trends en ontwikkelingen, betrokkenheid van PS, etc. Hierop kunnen uw Staten reageren of u dit voldoende vindt. Hiermee kan onderbouwd een keuze gemaakt worden of nadere kaderstelling nodig is. In bijlage 1 is een voorstel voor een stappenplan voor de betrokkenheid van PS bij programma's opgenomen.

Opstellen van een programma: De betrokkenheid van PS kan op verschillende manieren vorm worden gegeven, mede afhankelijk van het proces waarin het programma opgesteld wordt. Mogelijkheden hiervoor zijn statenbrieven met de voortgang, informatie- of werkbijeenkomsten, consultatie en werkbezoeken.

Ontwerp of concept van een programma: GS stellen een ontwerp van het Omgevingswetprogramma of een concept van het uitvoerings- of samenwerkingsprogramma op. Uw Staten ontvangen hierover een statenbrief. Het concept / ontwerp kan vervolgens besproken worden in een Statencommissie. GS betrekken de reactie bij de definitieve vaststelling van het programma.

GS stellen programma vast: Na vaststelling sturen GS een statenbrief met het vastgestelde programma en de nota van beantwoording, zodat PS kennis kunnen nemen van de wijzigingen die doorgevoerd zijn.

Uitvoeren van een programma: De voortgang van programma's gaat gemonitord worden. Uw Staten worden hier periodiek over geïnformeerd, zodat u dit kunt gebruiken in uw gesprekken met GS. Het voornemen is om deze monitoring samen te nemen in een monitor omgevingsbeleid. Dit proces moet nog vormgegeven worden.

Financiën: De financiën voor programma's zullen in dit voorstel altijd verlopen via de financiële beleidscyclus. Extra kosten voortkomend uit een programma worden aangegeven in de statenbrief en daarna gekoppeld aan het eerste volgende moment van de financiële beleidscyclus.

Overzicht van programma's

Voor de zeven thema's is in de Omgevingsvisie aan het einde van iedere deelparagraaf van hoofdstuk 4 een eerste overzicht van bestaande en voorziene programma's opgenomen. Dit is als bijlage 2 bij dit memo toegevoegd, verdeeld naar type programma. Ook is er een relatie gelegd met besluitvorming van uw Staten in de eerste helft van 2021. Dat overzicht vormt de basis die verder uitgebouwd wordt naar hetgeen hiervoor is weergegeven. Deze programma's worden ook in de tijd gezet, samen met de andere beleidsdocumenten, zodat er een langetermijnplanning (LTP) Omgevingsbeleid ontstaat. Een eerste versie van deze LTP wordt opgenomen bij het statenvoorstel over programma's wat u in het najaar ontvangt. Dit eerste overzicht zal waarschijnlijk nog niet compleet zijn en niet volledig in de tijd gezet zijn. Dit zal daarna uitgebouwd worden. De relatie tussen de LTP Omgevingsbeleid en de Lange Termijn Planning van voorstellen voor (commissie)-vergaderingen zal ook aangegeven worden. De LTP Omgevingsbeleid wordt periodiek geagendeerd voor de Statenvergadering, zodat er met enige regelmaat gelegenheid is om deze te bespreken en desgewenst aan te passen.

Enkele van die nieuwe programma's die nog niet in dit overzicht staan zijn recent in uw Staten behandeld, zoals het beleidskader sport en bewegen 2021-2025 (thema stad en land gezond) en de Economische Visie 2020-2027 (thema vitale steden en dorpen). Ook deze worden opgenomen in het overzicht en de LTP Omgevingsbeleid.

Deze voorgestelde nieuwe werkwijze en procedure krijgt, als u zich hier ook in kunt vinden, met het opstellen van nieuwe programma's en het omzetten van de huidige programma's, die vaak nog zijn vastgesteld door uw Staten, naar programma's onder de Omgevingswet de komende jaren zijn beslag. GS zullen deze nieuwe programma's vaststellen. In de recent vastgestelde Omgevingsvisie heeft u al aangegeven welke kaders u meegeeft voor deze programma's. Zoals aangegeven kunt u waar nodig of wenselijk hiervoor aanvullende kaders vaststellen en meegeven. Om aan te geven hoe het omzetten van huidig programma's kan werken is een voorbeeld uitgewerkt.

Uw Staten hebben op 7 december 2015 het Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021 (BWM-plan) vastgesteld. Dat plan loopt dus dit jaar af. Dit BWM-plan is één van de bouwstenen van de Omgevingsvisie. Het is op hoofdlijnen geland in de thema's 'stad en land gezond' en 'klimaatbestendig en waterrobuust'. De in deze thema's opgenomen informatie is en wordt uitgewerkt in verschillende programma's, te weten:

5. het Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 (hiervan ligt het Ontwerp per 1 juni 2021 ter inzage, besluitvorming door uw Staten (vanwege overgangsrecht) is voorzien voor eerste kwartaal 2022),
6. het Programma Klimaatadaptatie 2020-2023 (door uw Staten vastgesteld op 30 september 2020),
7. de Visie Bodemdaling (door uw Staten vastgesteld op 10 december 2018) en
8. het Beleidsprogramma Gezond en Veilig (in wording, vaststelling door GS).

Bij het herzien van deze programma's, worden ze allemaal door GS vastgesteld. Daarvoor zal ook het gesprek over eventuele benodigde nadere kaderstelling gevoerd kunnen worden.

Verdere betrokkenheid van PS

Naast de betrokkenheid bij de programma's, is PS op andere manieren betrokken bij de uitvoering van het omgevingsbeleid, zowel vanuit de kaderstellende rol, als via bijeenkomsten.

De jaarlijkse herziening van de Omgevingsverordening, besluitvorming door PS: Na vaststelling van de Omgevingsverordening 2022 zal deze jaarlijks herzien kunnen worden. Onder de Omgevingswet wordt er namelijk niet om de paar jaar een geheel nieuwe verordening opgesteld. Er wordt alleen met zogenaamde wijzigingsbesluiten gewerkt. Die delen van de verordening die aanpassing behoeven worden herzien. De voorstellen voor de herziening kunnen voortkomen uit uitvoering van omgevingsbeleid, ervaringen met werken met de Omgevingsverordening, opstellen van programma's en monitoring en evaluatie van omgevingsbeleid (visie, verordening en programma's).

De vierjaarlijkse herziening van de Omgevingsvisie, besluitvorming door PS: Bij vaststelling van de Omgevingsvisie hebben PS ook vastgelegd dat ze voornemens zijn de Omgevingsvisie één keer in de vier jaar te herzien. Hiervoor geldt onder de Omgevingswet hetzelfde als voor de verordening; er zal met zogenaamde wijzigingsbesluiten gewerkt worden. Alleen die delen van de visie die aanpassing behoeven worden herzien. De voorstellen voor de herziening kunnen voortkomen uit de nadere kaderstelling voor programma's, uitvoering van het omgevingsbeleid, ervaringen met werken met de Omgevingsverordening, monitoring en evaluatie en vanzelfsprekend een nieuw coalitieakkoord en nieuwe maatschappelijke opgaven.

Informatieve bijeenkomsten vanuit het netwerk Omgevingsgericht Werken (NOW): Het NOW bundelt expertise op het gebied van gebiedsgericht werken, ruimtelijk ontwerp, omgevingsagenda's van gemeenten, ruimtelijke kwaliteit, innovatie en samenwerking om de organisatie te ondersteunen bij Omgevingswetproof worden en bij de uitvoering van de Omgevingsvisie. Dit netwerk biedt ondersteuning bij complexe opgaven waarbij meerdere provinciale opgaven samenkomen in één gebied (slimmer combineren en concentreren). Het NOW organiseert twee keer per jaar informatieve bijeenkomsten waarin de uitvoering van het Omgevingsbeleid centraal staat, voor zowel uw Staten, Gedeputeerde Staten en het CMT. De eerste vindt eind september 2021 plaats.

Transitieopgaven.

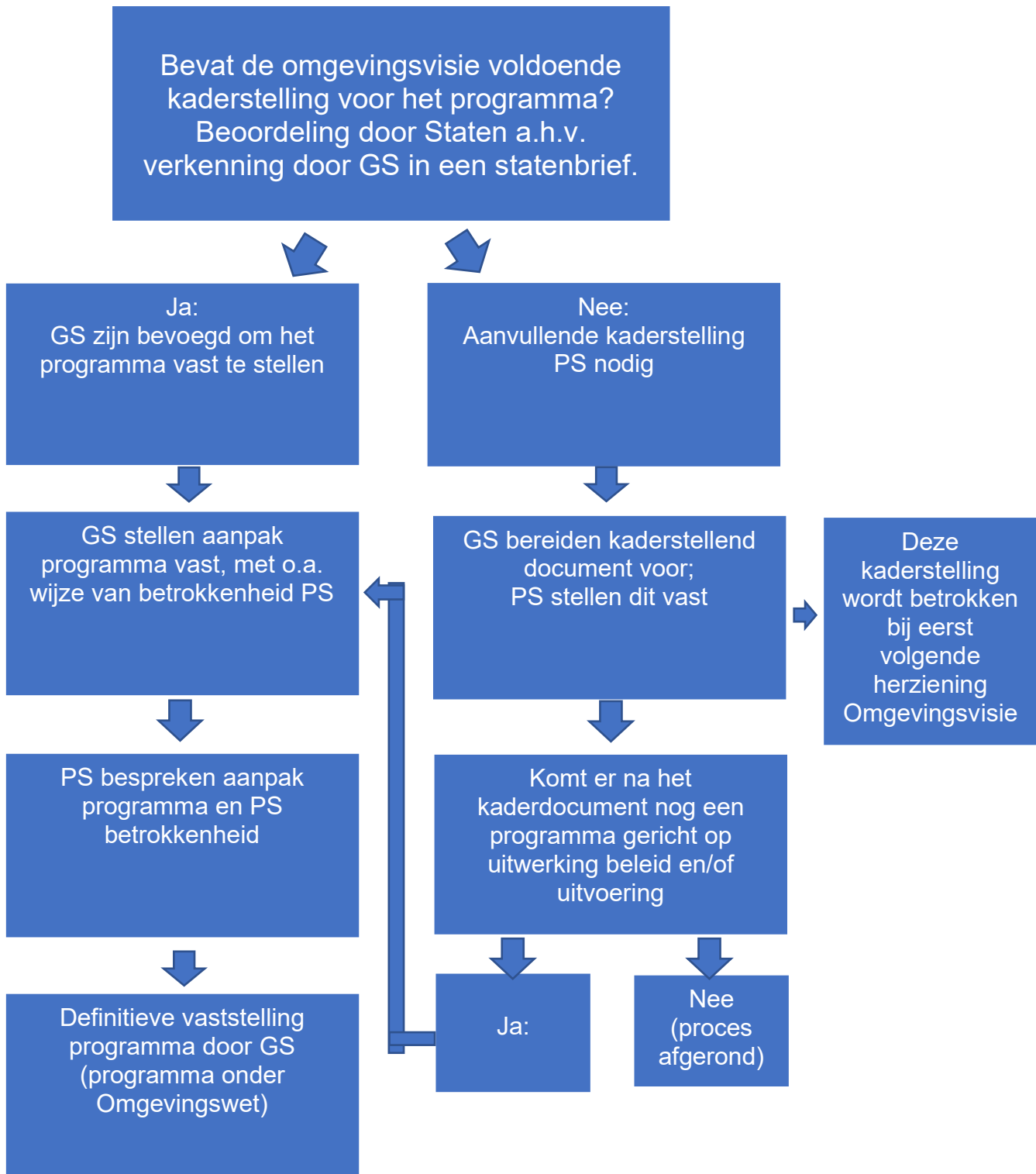
Een transitie is een structurele verandering die het resultaat is van op elkaar inwerkende en elkaar versterkende ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld economie, cultuur, technologie, instituties, natuur en milieu. Bij transitieopgaven werken we van een bekende status-quo naar een nieuwe, andere en vaak nog onbekende toekomstige situatie, zoals bijvoorbeeld bij de energietransitie en de landbouw- en voedseltransitie. Een opgave formuleren binnen een bepaalde transitiedynamiek betekent een huidige situatie in kaart brengen en één of meerdere toekomstige situaties formuleren die aantrekkelijk worden gevonden. De provinciale programma's die inspelen op transitieopgaven, gaan vaak over een stap in de gewenste richting, maar niet over de gehele transitie. De transitiedynamiek maakt kaderstellen voor de langere termijn vaak lastig. Daarom is het van belang uw Staten in staat te stellen de transitiedynamiek van dichtbij te volgen. Dit kan bijvoorbeeld via de bijeenkomsten van het NOW of door informele (mee)werksessies in de transitieopgaven te organiseren. Bijeenkomsten en bestaande programma's over deze transitieopgaven zullen goed op elkaar afgestemd moeten worden.

Projectbesluit

Hetgeen hiervoor beschreven is voor programma's geldt gedeeltelijk ook voor het provinciale inpassingsplan (PIP) dat overgaat naar het provinciaal projectbesluit (PB) onder de Omgevingswet. Het projectbesluit is, net als visie, verordening en programma, een belangrijk kerninstrument voor de provincie. In de huidige situatie ligt de bevoegdheid tot vaststelling van het PIP bij PS. De bevoegdheid tot vaststelling van een PB ligt bij GS. PS kunnen, net zoals nu al het geval is, in de Omgevingsvisie beleidsdoelen vastleggen waarvoor het PB kan worden ingezet. Bij de totstandkoming van een PB hebben PS echter geen formele rol. Dit neemt niet weg dat PS van de projectvoortgang en relevante besluitvorming zal worden geïnformeerd en hiervoor input kan geven.

Het PB wijzigt de regels van het geldende omgevingsplan, zodat een project kan worden gerealiseerd. Een PB wordt zoals aangegeven vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Hiervoor is het nodig dat de Omgevingsvisie een provinciaal belang bevat. GS kunnen een PB vaststellen als gemeenten dit verzoeken of als de provincie haar verantwoordelijkheid moet nemen. In de Omgevingsvisie is opgenomen dat bij een PB voor (provinciale) infrastructuur altijd een proces met een brede verkenning, een variantenanalyse en vervolgens een tracékeuze gevolgd wordt. De gebruikelijke besluitvorming – anders dan de planologische – door PS bij dergelijke projecten over bijvoorbeeld budget en varianten wijzigt niet. Net als bij het vaststellen van een programma moeten overheden bij een PB aangeven hoe zij participatie hebben ingericht en wat dit opgeleverd heeft.

Bijlage 1: Stappenschema bij start / herziening programma in fysieke leefomgeving

Bijlage 2: Bestaande en op te stellen programma's / projecten, 1^e beeld

In de omgevingsvisie (10 maart 2021) staat voor elke paragraaf van Hoofdstuk 4 een kopje 'uitvoering geven aan beleid', hierin staan de hierna opgenomen programma's / projecten benoemd. In dit overzicht worden ze ingedeeld naar soort programma en wordt de samenhang geschetst. Ook is aangegeven welke programma's in 2021 in PS of een commissie tot nu toe behandeld zijn en of dit anders was gegaan onder de Omgevingswet. Let op, dit beeld is nog niet compleet, omdat niet alle programma's waar de provincie over beschikt in de Omgevingsvisie opgenomen zijn. Dit overzicht wordt richting het Statenvoorstel in het najaar completer gemaakt.

Overkoepelend thema: Gezonde en veilige leefomgeving

In de Omgevingsvisie is aangekondigd:

- Sociale Agenda (kan gezien worden als Omgevingswetprogramma)
- Programma circulaire samenleving (kan gezien worden als Omgevingswetprogramma)

Ontwikkelingen eerste helft 2021

In januari 2021 is de concept Beleidsvisie Circulaire Samenleving 2050 middels een statenbrief aan de Statencommissie BEM voorgelegd. Dit concept is ook voorgelegd aan enkele organisaties in het maatschappelijk middenveld. In mei 2021 is de Beleidsvisie Circulaire samenleving 2050 middels een statenvoorstel ter besluitvorming voorgelegd en in de commissie BEM besproken. De beleidsvisie bevat beleidsuitgangspunten die ook een basis in de Omgevingsvisie vinden. Daarnaast bevat de beleidsvisie uitgangspunten voor de eigen organisatie, zoals circulair opdrachtgeverschap en circulair inkopen. Hiervoor biedt de Omgevingsvisie nog geen basis. De financiën voor deze beleidsvisie worden aangegeven onder voorbehoud van behandeling van de Kadernota 2022-2025.

Als deze beleidsvisie als een Omgevingswetprogramma opgesteld zou worden, dan was er bij de start aanvullende kaderstelling nodig geweest, omdat de beleidsvisie breder is dan hetgeen nu in de Omgevingsvisie is opgenomen over de circulaire samenleving. Vervolgens zou het programma zelf aan GS zijn geweest, volgens de uitgebreide procedure, dus inclusief terinzagelegging.

Integrale regionale gebiedsuitwerkingen

Met betrokkenheid van uw Staten wordt gewerkt aan het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort en de verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Daarnaast bent u recent geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot het Integraal Ruimtelijke Perspectief van de Regio U16. Deze integrale regionale gebiedsuitwerkingen gaan over alle thema's uit de Omgevingsvisie en relateren dus aan het geheel van de Omgevingsvisie en specifiek aan hoofdstuk 5 van de Omgevingsvisie, de regionale uitwerking. Ze maken geen deel uit van het bouwwerk en de procedure zoals opgenomen in dit memo, maar hangen dus wel samen met de Omgevingsvisie.

Thema 1: Stad en land gezond

In de Omgevingsvisie is aangekondigd voor het deelthema 'milieu en gezondheid':

- Programma Gezond en Veilig (Omgevingswetprogramma)

In de Omgevingsvisie is aangekondigd voor het deelthema 'Recreatie en toerisme':

- Programma Recreatie en Toerisme (Omgevingswetprogramma, GS gaan dit vaststellen)
- Jaarlijkse uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme (uitvoeringsprogramma, GS gaan dit vaststellen)
- Verlenging Agenda Vitaal Platteland (en opvolger hiervan) (uitvoeringsprogramma, door GS vastgesteld)
- Integrale visie en aanpak vakantieparken (samenwerkingsprogramma)
- Programma Groen Groeit Mee (samenwerkingsprogramma)

Ontwikkelingen eerste helft 2021

De programma's Gezond en Veilig en Recreatie en Toerisme worden opgesteld als Omgevingswetprogramma, dus inclusief terinzagelegging. Voor het programma Recreatie en Toerisme

heeft met de commissie een gesprek over aanvullende kaderstelling plaatsgevonden op basis waarvan een Statenvoorstel is voorbereid. Het programma zelf wordt vervolgens door GS vastgesteld.

Aanvullend is in maart 2021 in de Statencommissie BEM en in april in PS het statenvoorstel Beleidskader sport en bewegen 2021-2025 'Sport en bewegen geeft nieuwe energie' behandeld. Dit Beleidskader sluit aan op de Omgevingsvisie, waarin onder andere is opgenomen: 'Een groene omgeving stimuleert dat mensen elkaar ontmoeten, en ook sport en recreatie dragen bij aan ontmoetings- en ontspanningsmogelijkheden en meer bewegen.' Het beleidskader bevat de hoofdlijnen en de kaders van het provinciale sport- en beweegbeleid. Het geeft daarmee uitvoering aan de ambities uit het Coalitieakkoord 'Nieuwe energie voor Utrecht'. Het beleidskader is vastgesteld onder voorbehoud van toekenning van de benodigde financiën bij de Kadernota 2022. Ter voorbereiding van het kader is op 23 september 2020 in een informatiesessie met de Statencommissie BEM een presentatie gegeven over de contouren voor het provinciaal sportbeleid. De commissie heeft in deze sessie input meegegeven over de richting en inhoud van het beleid.

Het beleidskader kan gezien worden als een Omgevingswetprogramma. Met de procedure hiervoor was er bij de start aanvullende kaderstelling nodig geweest, omdat de Omgevingsvisie slechts een beperkte basis voor sport en bewegen bevat. De bijeenkomst met de Statencommissie van 23 september 2020 had dan dit karakter kunnen hebben. Vervolgens zou het programma zelf aan GS zijn geweest, volgens de uitgebreide procedure, dus inclusief terinzagelegging.

Thema 2: Klimaatbestendig en waterrobuust

In de Omgevingsvisie is aangegeven dat onderstaande programma's uitvoering geven aan dit thema. Bijna al deze programma's zijn door GS of PS vastgesteld en zijn in uitvoering. Enkele zijn nog in de fase van besluitvorming.

Voor het deelthema 'Duurzaam en robuust bodem- en watersysteem':

- Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 (deels verplicht programma onder de Omgevingswet, vaststelling door PS onder overgangsrecht)

Voor het deelthema 'Klimaatbestendig en waterveilige leefomgeving':

- Programma Klimaatadaptatie 2020-2023 (uitvoeringsprogramma, in 2020 vastgesteld door PS)
- Regionale adaptatiestrategieën, inclusief uitvoeringsprogramma's (samenwerkingsprogramma)
- Programma Mooie en Veilige dijken (samenwerkingsprogramma)

Voor het deelthema 'Perspectief voor bodemdalingsgebieden':

- Uitvoeringsprogramma Bodemdaling provincie Utrecht 2020-2023 (uitvoeringsprogramma, in 2020 vastgesteld door PS)
- Daarnaast vindt uitvoering plaats via samenwerking in verschillende (gebieds)projecten en programma's, o.a. Kockengen waterproof, Veenweide in Beweging en Regiodeal Groene Hart.

Ontwikkelingen eerste helft 2021

Het wettelijke verplichte Regionaal waterprogramma is onderdeel van het Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027. Het concept Ontwerp van dit programma is in maart 2021 behandeld in de commissie RGW. PS gaan het programma begin 2022 vaststellen.

Onder het deelthema "Perspectief voor bodemdalingsgebieden wordt nu ook gewerkt aan Regionale Veenweide Strategieën als uitwerking van het Klimaatakkoord. Dit is een samenwerkingsprogramma, PS gaan vaststellen.

Thema 3: Duurzame energie

In de Omgevingsvisie is aangekondigd:

- Programma energietransitie (uitvoeringsprogramma)
- Regionale Energie Strategieën (samenwerkingsprogramma)
- Transitievisies Warmte (samenwerkingsprogramma)

Ontwikkelingen eerste helft 2021

GS hebben recent de RES'en 1.0 van de Regio Foodvalley en de Regio Amersfoort vastgesteld. Deze liggen op 23 juni in uw Statencommissie voor. De RES 1.0 van de Regio U16 stellen GS binnenkort vast. De RES'en worden vastgesteld door PS (en door algemene besturen gemeenten en waterschappen). In het Klimaatakkoord is namelijk afgesproken dat de parlementen dit vaststellen. Dit past ook bij de kaderstellende aard van de uitspraken in de RES'en. In combinatie met de heldere randvoorwaarden uit de (Interim) Omgevingsverordening is het systeem daarmee voor nu op orde. Er is dus vooralsnog voor dit thema geen apart Omgevingswetprogramma nodig.

Binnenkort komt ook informatie naar uw Staten over de Regionale Energie Infra Structuur (REIS), in eerste beeld kan dit waarschijnlijk als een samenwerkingsprogramma gezien worden. Hieraan gaat gewerkt worden, omdat het in de bedoeling ligt dat provincies een regie rol nemen op de regionale energie-infrastructuur en hiertoe een programma zoals bedoeld onder de Omgevingswet opstellen.

Thema 4: Vitale steden en dorpen

In de Omgevingsvisie is aangekondigd:

- Regionale programmering woningbouw en bedrijventerreinen
- Afwegingkader uitbreidingslocaties voor wonen (kaderstelling, door PS vastgesteld)
- Provinciaal programma wonen en werken (Omgevingswetprogramma, vaststelling dor GS)
- Programma Versnelling Woningbouw 2021-2024 (uitvoeringsprogramma)
- Programma Hart van de Heuvelrug (samenwerkingsprogramma)
- Regionale economische agenda (samenwerkingsprogramma)

Ontwikkelingen eerste helft 2021

Aanvullend is in januari 2021 in de Statencommissie BEM en in maart 2021 in PS het Statenvoorstel Economische Visie 2020-2027 'Focus op een vitale en duurzame economie' behandeld. Het statenvoorstel is deels ruimtelijk van aard, maar deels ook niet, bijvoorbeeld voor de thema's onderwijs-arbeidsmarkt, nieuwe technologieën, ons economische profiel als regio en het stimuleren van innovatie. Voor de Economische Visie is er een besloten inspraakprocedure gevolgd, onder door de provincie gekozen regionale partners, waaronder gemeenten, ondernemers en kennisinstellingen waarvan 20% heeft gereageerd.

De Economische Visie kan gezien worden als een Omgevingswetprogramma. Met de procedure hiervoor was er bij de start aanvullende kaderstelling nodig geweest, omdat de Omgevingsvisie alleen over de ruimtelijke aspecten van economie gaat. Dit komt doordat de keuze is gemaakt de Omgevingsvisie voornamelijk te baseren op de Ruimtelijke Economische Strategie Utrecht (RESU). Daarmee is niet de breedte van de gehele fysieke leefomgeving opgenomen in de Omgevingsvisie. Vervolgens zou het programma zelf aan GS zijn geweest, volgens de uitgebreide procedure, dus inclusief terinzagelegging.

In de Statencommissie BEM van mei is ook nog het statenvoorstel Human Capital Agenda Regio Utrecht besproken. Deze agenda gaat over het provinciale Onderwijs-arbeidsmarktbeleid voor de komende 7 jaar. Dit kan gezien worden als een uitwerking van de Economische Visie. Bezien vanuit het voorstel voor procedure onder de Omgevingswet past ook dit bij de verantwoordelijkheden van GS met een procedure zonder terinzagelegging.

Thema 5: Duurzaam, gezond en veilig bereikbaar

In de Omgevingsvisie is aangekondigd:

- Programma U Ned (samenwerkingsprogramma)
- Regionale programmering wonen en werken (zie thema 4)
- Mobiliteitsprogramma (Omgevingswetprogramma, door PS vastgesteld)
met zeven thematische uitvoeringsprogramma's:

- (Water)wegen
- Fiets
- Openbaar vervoer
- Goederenvervoer
- Smart mobility
- Knooppunten
- Verkeersveiligheid

Ontwikkelingen eerste helft 2021

In de Statenvergadering Van 14 april lagen het statenvoorstel 'verlengen studiefase Programma Toekomst N201' en het statenvoorstel 'participatieplan Nieuwe OV concessie 2025' voor. Gezien de financiële consequenties die aan deze voorstellen verbonden zijn, blijven deze vooralsnog een statenaangelegenheid. Mocht dit in de toekomst heroverwogen worden, dan worden uw Staten daarin meegenomen, zodat u ook uw reactie daarop kunt geven en GS deze mee kunnen wegen.

Thema 6: Levend landschap, erfgoed en cultuur

In de Omgevingsvisie is aangekondigd:

- Kwaliteitsgids voor de Utrechtse Landschappen (ondersteuning, door GS vastgesteld)
- Provinciale handreiking kernrandzones (ondersteuning, door GS vastgesteld)
- Cultuur en erfgoedprogramma 2020-2023 (Omgevingswetprogramma, door PS vastgesteld)
- Cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht (CHAT) (ondersteuning, door GS vastgesteld)
- Utrechts programma Hollandse Waterlinies 2020-2023 (samenwerkingsprogramma, door PS vastgesteld)

Ontwikkelingen eerste helft 2021

Aanvullend is in mei 2021 in de Statencommissie BEM het Statenvoorstel 'Museumbeleid provincie Utrecht 2021-2025' voorgelegd. Dit beleidskader is voorgelegd onder voorbehoud van toekenning van de benodigde financiën bij de Kadernota 2022. Het voorgenomen nieuwe museumbeleid richt zich op de versterking van de positie van kasteel- en streekmusea en is aangekondigd in het coalitieakkoord 2019-2023 'Nieuwe Energie voor Utrecht' en in het Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 'Voor Jong & Altijd'. De kasteelmusea maken al lang onderdeel uit van het provinciaal cultuurbeleid; de aandacht voor de streekmusea is in deze vorm nieuw.

Dit beleidskader kan gezien worden als een uitwerking van het Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 'Voor Jong & Altijd'. Bezien vanuit het voorstel voor procedure onder de Omgevingswet past dit bij de verantwoordelijkheden van GS met een procedure zonder terinzagelegging.

Thema 7: Toekomstbestendige natuur en landbouw

In de Omgevingsvisie is aangekondigd voor het deelthema 'Robuuste natuur met hoge biodiversiteit':

- Natuurvisie provincie Utrecht incl. 3 supplementen: biodiversiteit, realisatiestrategie natuurvisie en monitoring (Omgevingswetprogramma, door PS vastgesteld, actualisatie wordt mogelijk in 2022 opgepakt)
- Beleidskader Wet Natuurbescherming (Omgevingswetprogramma, door PS vastgesteld)
- Bos- en heide notitie (uitwerking Beleidskader door GS vastgesteld)
- Programma invasieve exoten provincie Utrecht – 2019 en 2020 (uitwerking natuurvisie, door GS vastgesteld)
- Strategisch bosbeleid (uitwerking van de Natuurvisie, lopend proces)
- Landschapsuitvoeringsplan (uitvoeringsprogramma)
- Verlenging Agenda Vitaal Platteland (en opvolger hiervan) (uitvoeringsprogramma, door GS vastgesteld)
- Programma Hart van de Heuvelrug (samenwerkingsprogramma, door PS vastgesteld)

In de Omgevingsvisie is aangekondigd voor het deelthema 'Duurzame landbouw':

- Landbouwvisie (Omgevingswetprogramma, door PS vastgesteld)
- Samenwerkingsagenda Landbouw (uitvoeringsprogramma, door PS vastgesteld)
- Verlenging Agenda Vitaal Platteland (en opvolger hiervan) (uitvoeringsprogramma, door GS vastgesteld)
- Provinciale Voedselagenda (uitvoeringsagenda, door PS vastgesteld)

Ontwikkelingen eerste helft 2021

In maart 2021 in de Statencommissie RGW en in april in PS is het statenvoorstel Provinciale Voedselagenda 2021-2023 behandeld. De Voedselagenda 2021-2023 is een stimuleringsagenda. Deze is vastgesteld onder voorbehoud van goedkeuring van de benodigde financiën bij de kadernota 2022. Bij de Voedselagenda is een uitvoeringsprogramma voor 2021 gemaakt.

De Voedselagenda kan gezien worden als een uitwerking van de landbouwvisie en de samenwerkingsagenda landbouw. Bezien vanuit het voorstel voor procedure onder de Omgevingswet past dit bij de verantwoordelijkheden van GS met een procedure zonder terinzagelegging.

Als vervolg op het programma aanpak invasieve exoten is een vervolg uitvoeringsprogramma voor 5 jaar in voorbereiding. Het programma vloeit voort uit de Natuurvisie en is gebaseerd op de wettelijke opgave voor de provincies.

In maart 2021 is in de Statencommissie RGW het faunabeleid besproken gericht op het ganzenbeleid en de verkenning naar opties om meer te sturen op preventie en alternatieve methoden ter voorkoming van schade. Dat zal leiden tot wijziging van het Beleidskader Wnb (omgevingswetprogramma) en de onderliggende regels en de Omgevingsverordening.

Extra toelichting op ontwikkelingen in eerste helft 2021 met betrekking tot de basis van de Omgevingsvisie: samenwerking, rollen en sturingsfilosofie

In maart 2021 in de Statencommissie BEM en in april in PS is het statenvoorstel Programmaplan Sterk Utrechts Bestuur behandeld. Met het programma Sterk Utrechts Bestuur wil de provincie Utrecht de samenwerking met gemeenten en waterschappen verbeteren en de gezamenlijke slagkracht vergroten. Het programma verbindt partijen en draagt bij aan een succesvolle samenwerking om opgaven te realiseren. Een goede samenwerking komt de kwaliteit van het openbaar bestuur ten goede.

Het programma Sterk Utrechts Bestuur is opgesteld, omdat de samenleving continue in verandering is. Er spelen grote maatschappelijke opgaven die overheidslagen en regio's overstijgen. De complexe opgaven vragen om een integrale en krachtige aanpak. Provincie, gemeenten en waterschappen hebben elkaar en andere partners nodig om maatschappelijke opgaven te realiseren. De regionale schaal is daarvoor vaak geschikt.

Het Programmaplan Sterk Utrechts Bestuur gaat uit van de werkwijze die de Omgevingsvisie ook voorstaat. Het is geen programma dat deel uit gaat maken van het bouwwerk van Omgevingsbeleid, maar wel een programma dat heel goed past bij het werken onder de Omgevingswet.